

organizează
SIMPOZIONUL DE PSIHIATRIE

Șapte decenii de Psihiatrie în Timișoara: despre oameni și conexiuni

28-30 MARTIE 2019
Timișoara, România

Locul de desfășurare:

Perla Events Timișoara

Strada Piața Bisericii nr. 8

Titlurile vor fi trimise până în data de 10 Feb. 2019

Rezumatele vor fi trimise până în data de 28 Feb. 2019

➔ asocpsitim@gmail.com

Rezumatele vor fi redactate în format electronic Word, font: Times New Roman, cu dimensiune de 12, cu diacritice, în limba română, iar autorul care prezintă lucrarea trebuie să fie evidențiat prin subliniere.

Taxe de participare:

	Până în	De la
	28.02.2019	01.03.2019
Medic primar:	300 lei	350lei
Medic specialist:	300lei	350lei
Medic rezident:	200lei	250lei
Medic de familie:	200lei	250lei
Psihologi; studenți:	100lei	150lei

Plata taxei de participare se va face prin Internet Banking sau Ordin de Plată către:

ASOCIAȚIA PSIHIATRICĂ TIMIȘOARA

CIF: 7323173

RO25BTRL03601205A6119600

Achitarea taxei de participare pe loc la Secretariat, nu asigură primirea mapei cu documentele conferinței.

Pentru înregistrare, vă rugăm să accesați site-ul www.asocpsitim.ro

Dacă nu vă înregistrați online, vă rugăm să trimiteți copia ordinului de plată a taxei de participare la următoarea adresă de e-mail: asocpsitim@gmail.com

Simpozionul de Psihiatrie va fi creditat de Colegiul Medicilor din România cu puncte EMC.

Asociația Psihiatrică Timișoara

-din trecut către viitor –

Dr Bredicean Cristina

 Asociația Psihiatrică Timișoara

Totul a inceput
atunci ...
1990

- In anul 1990 in Timisoara se constituia Asociatia Psihiatrica Timisoara prin hotararea judecatoreasca nr 88/06 .03 .1990
- **Presedinte** – Prof. Dr. Mircea Lazarescu
- **Membrii fondatori**
  - Peleneagra Rorica
  - Drut Ioan
  - Vrasti Radu
  - Richman Radu
  - Pirvulescu Romeo
  - Contrea Iulian

Activitatea ...

Activitatea ...

TIMIȘOARA PSYCHIATRIC ASSOCIATION

**INTERNATIONAL CONGRESS
ON
CLINICAL PSYCHOPATHOLOGY**
TIMIȘOARA MAY 12 - 15, 1994

UNIVERSITATEA TIMIȘOARA
BD. V. PĂRVAN NR. 2
BEGINNING OF THE SCIENTIFIC SESSIONS:
FRIDAY MAY 13, 1994 8.30 A.M.

OFFICIAL LANGUAGES: ENGLISH AND RUMANIAN

Activitatea ...

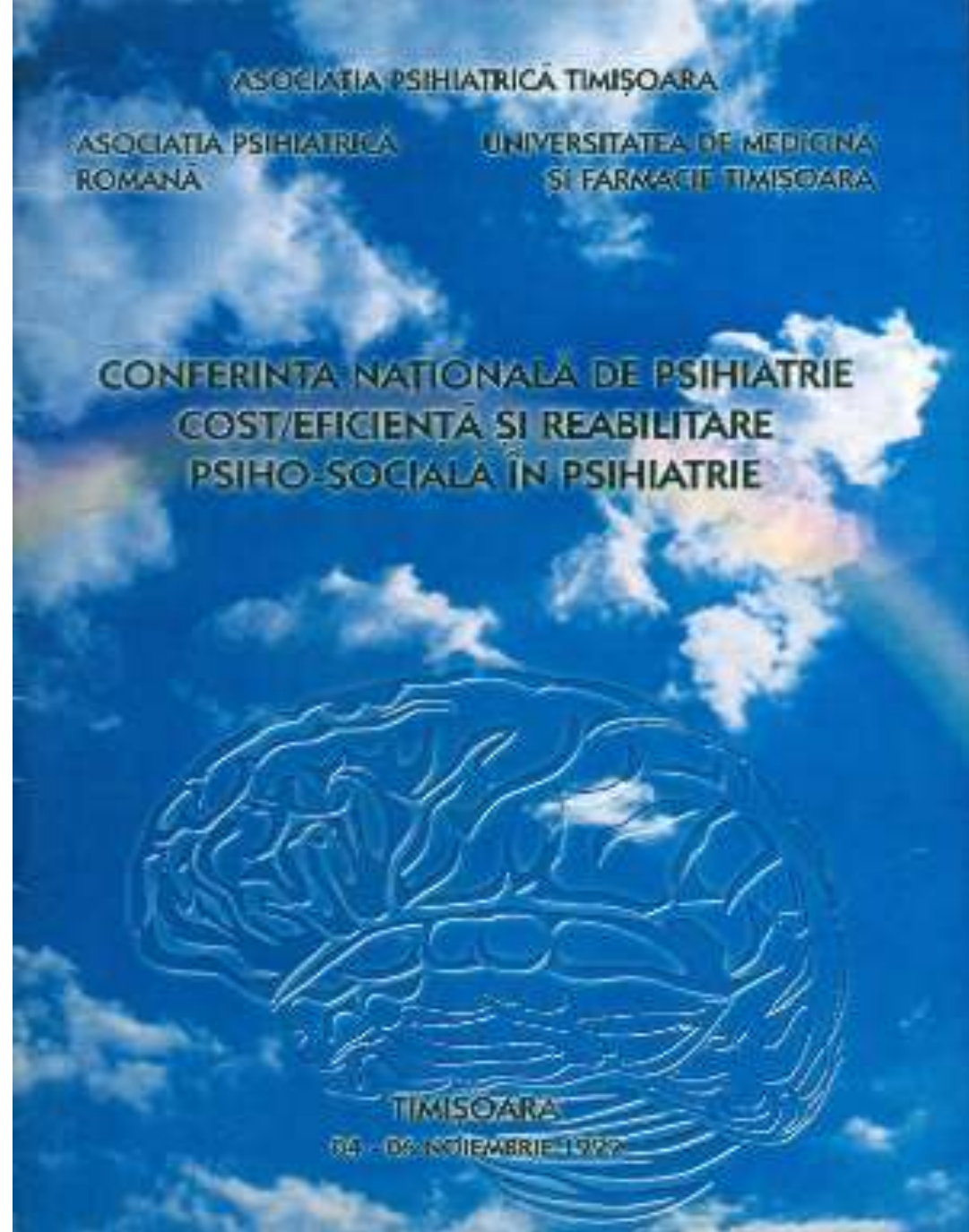
**17. DONAUSYMPOSION
FÜR PSYCHIATRIE**

**17th PSYCHIATRY
DANUBE SYMPOSIUM**

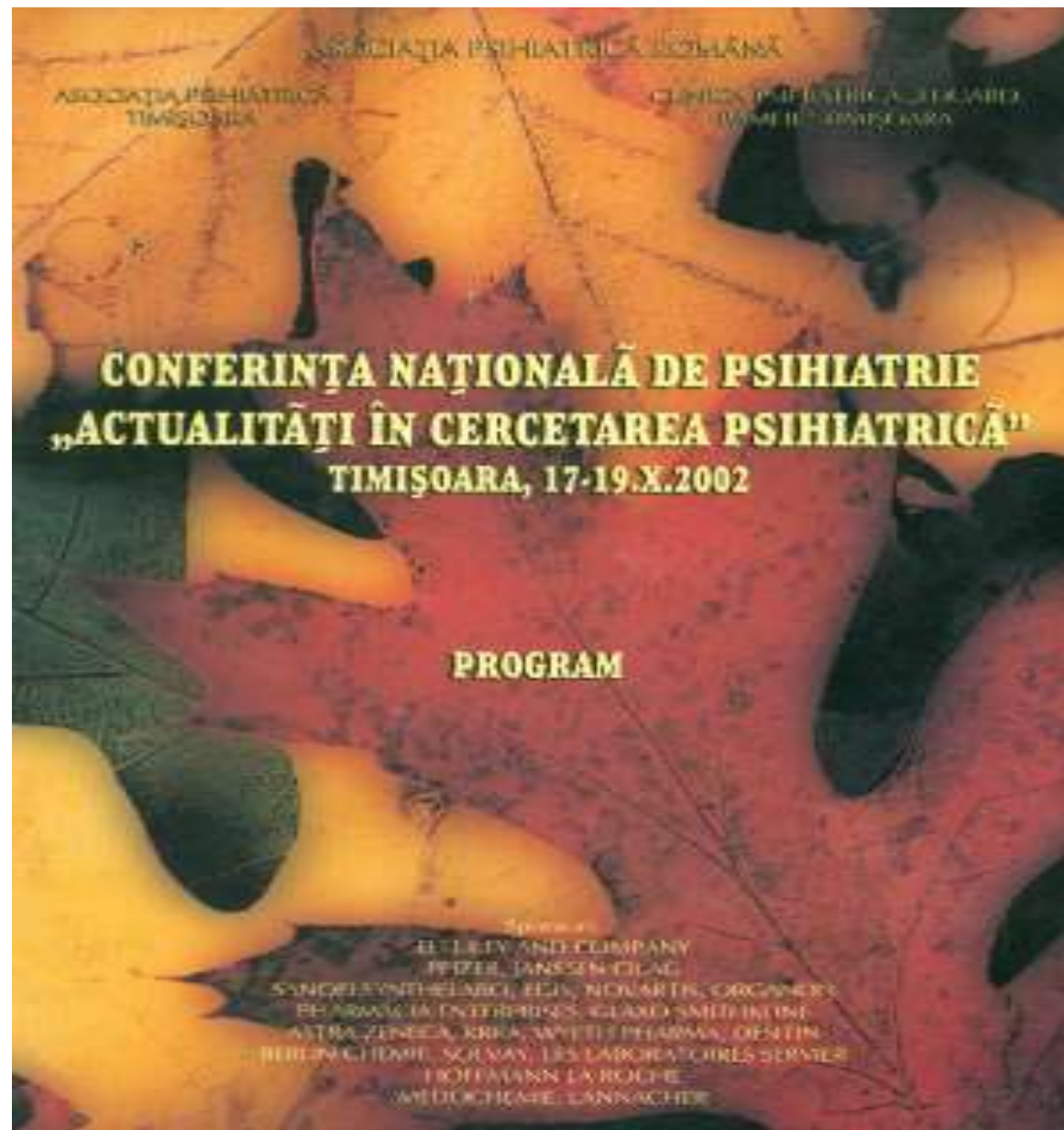
**24.-27. APRIL 1996
APRIL, 24-27, 1996
TIMIȘOARA - ROMANIA**

PROGRAMM / PROGRAM

Activitatea ...

Activitatea ...

Activitatea ...

**TIMIȘOARA
21 – 23 APRILIE 2005**

PROGRAM

Activitatea ...

ASOCIAȚIA PSIHIATRICĂ TIMIȘOARA

ASOCIAȚIA PSIHIATRICĂ
ROMÂNĂ

UNIVERSITATEA DE MEDICINĂ ȘI
FARMACIE "VICTOR BABES"
TIMIȘOARA

19 – 22 Aprilie 2007

Timișoara

**SIMPOZIONUL NAȚIONAL
CU PARTICIPARE INTERNAȚIONALĂ**

**TULBURĂRILE SCHIZOFRENE
ȘI DE SPECTRU
ABORDARE COMPREHENSIVĂ ȘI CENTRATĂ
PE PERSOANĂ**

PROGRAM

Asociatia
psihiatrica
Timisoara ...
2009

Presedinte Mircea Lazarescu

- **Vicepresedinte** Monica Ienciu
- **Bord** Pompilia Dehelean
Hategan Mieta
Babos Dana
Drut Ioan
- **Secretar general APT** Stoica Ileana
- **Contract financiar intern** Grunfeld Olimpia

Activitatea ...

*Asociația Psihiatrică Timișoara
Universitatea de Medicină și Farmacie Timișoara, România*

Simpozionul Zonal de Psihiatrie

Psihopatologia dezvoltamentală
Long-Life a tulburării afective bipolare

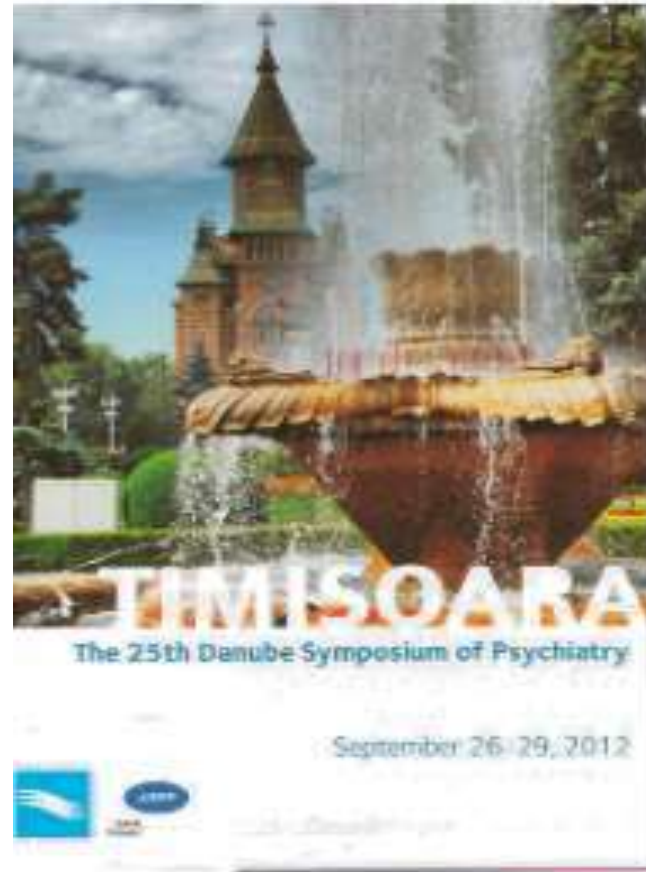
Timișoara - România,
6-8 Mai 2010

Lilly Bristol-Myers Squibb Company

Activitatea ...

Activitatea ...

Activitatea ...

INFORMAȚII GENERALE

Universitatea de Medicină și Farmacie
"Grigore T. Popovici" Timișoara
Asociația Psihiatrilor Terestri
Românești din România

**SIMPOZIONUL ZONAL
DE PSIHIATRIE**
CU TEMA:

Non pharmacological management
implications for practice

24-25 aprilie 2014
Timișoara, România
www.asptz.ro

MECIA ZET
Asociația
Psihiatrilor Terestri
Românești din România
www.asptz.ro

PROIECTAREA GEMELĂ DE ÎNCHINĂTOARE

Conf. Dr. Monica Iordache
E-mail: monica@psf.ro
Fax: 0256-261001

Asociația Psihiatrilor Terestri

**Curs de leadership și abilități profesionale
pentru specialiștii psihiatrii**
22-24 aprilie 2014
Timișoara, România
Trainer: Prof. Dr. Nicolae Bărbulescu

Activitatea ...

Asociația Psihiatrilor Timișoare
Universitatea de Medicină și Farmacie „Victor Babeș” Timișoara
organizator

Simpozionul de Psihiatrie

Timișoara, 14 – 16 aprilie 2016

PROGRAM

www.asocpsitim.ro

Asociatia
psihiatrica
Timisoara
2016

- **Presedinte** Mircea Lazarescu
- **Vicepresedinte** Cristina Bredicean
- **Bord** Monica Ienciu
Tivadar Iuliana
Babos Dana
Florea Lavinia
- **Secretar general APT** Papava Ion
- **Asistent cercetare** Hurmuz Marinela

Activitatea ...

Proiect realizat ...

Spațiul cultural bănățean între normalitate, anormalitate și supranatural (2018)

Parteneri :

- Spitalul Clinic Județean de Urgență Pius Brînzeu Timișoara, Bulevardul Liviu Rebreanu, Nr. 156 – locație principală
- Centrul de Sănătate Mintală Timișoara, I Văcărescu, Nr. 21
- Muzeul Satului Bănățean, Timișoara, Str. A. Imbroane, Nr. 31
- Direcția Județeană de Tineret și Sport Timiș.
- Inspectoratul Școlar Județean Timiș

Proiect realizat ...

Spațiul cultural bănățean între normalitate, anormalitate și supranatural (2018)

Demersul vizat de proiectul a fost de ***sensibilizare, conștientizare și informare*** a populației cu privire la domeniul complex al sănătății mintale, ținând cont de aspectele particulare entice și culturale.

Proiect realizat ...

Spațiul cultural bănățean între normalitate, anormalitate și supranatural(2018)

- elaborarea unui chestionar on-line care își propune să identifice percepția diferitelor categorii etnice asupra normalității și anormalități psihice
- organizarea unei sesiuni a simurilor ce va avea loc la Muzeul Satului Banatean.
- derularea acțiunii de informare în spațiile SCJUPBT
- elaborarea materialelor informative privind bolile psihice

In prezent ...

- **Proiect de colaborare in parteneriat cu Fundația Filantropia Timișoara ce apartine sectorul social filantropic și misionar al Arhiepiscopiei Timișoara In vederea mentinerii unei stari de sanatate mintala adecvata a persoanelor cu scleroza multipla (2019)**

The background features a series of concentric circles in light gray, some solid and some dashed, creating a ripple effect. A solid blue callout box with a downward-pointing tail is centered on the page. Inside the box, the text "Multumesc !!!" is written in white, sans-serif font.

Multumesc !!!

DISCIPLINA DE PSIHIATRIE A UMF TIMIȘOARA

Scurt istoric

Conf. Dr. Liana Dehelean
Șef Disciplină

Prof . EDUARD PAMFIL

- 1956-1959 profesor la Cluj
- Mutat disciplinar de regimul comunist în 1959 în Siret unde conduce un spital de neuropsihiatrie infantilă
- Conduce Disciplina de Psihiatrie din Timișoara între 1950 și 1978: în onoarea sa: "Clinica Psihiatrică Timișoara"
- Muzician: chitară clasică: în onoarea sa: Festivalului Internațional al Tinerilor Chitaristi "Eduard Pamfil" ajuns la a XXIII-a ediție

(1912-1994)

Conf. ȘTEFAN STÖSSEL (STÖSZEL)

- Supraviețuitor al lagărelor de concentrare naziste
- Conduce Disciplina de Psihiatrie din Timișoara între 1978-1983
- în onoarea sa: Amfiteatrul "Ștefan Stössel" din cadrul Clinicii Psihiatrice Timișoara
- Se refugiază în RFG după blocarea politică a carierei sale universitare

Prof. MIRCEA LĂZĂRESCU

- ◉ Șef de disciplină: 1983-2009
- ◉ Șef secție Psihiatrie apoi Șef secție Psihiatrie I
- ◉ Președinte al Asociației Române de Psihiatrie
- ◉ Membru emerit al Academiei de Științe Medicale
- ◉ Domenii prioritare de interes:
psihopatologie, psihiatrie comunitară,
problematica sinelui

Prof. MIRCEA DEHELEAN

- ◉ Șef secție Psihiatrie II
- ◉ Domenii prioritare de interes: tulburările de personalitate, semiologia și taxonomia psihiatrică

Prof. POMPILIA DEHELEAN

- Președinte al Comisiei de Psihiatrie din cadrul Ministerului Sănătății
- Președinte al Asociației Române de Psihiatrie
- Prorector al Universității de Medicină și Farmacie “Victor Babeș”
- Șef secție Psihiatrie II
- Șef de disciplină 2009-2011
- Domenii prioritare de interes: tulburările depresive, psihopedagogia

Conf. MONICA IENCIU

- Șef de catedră (catedra de Neuroștiințe)
- Șef de disciplină: 2011-2017
- Șef secție Psihiatrie I
- Domenii prioritare de interes: primul episod psihotic, schizofrenia

Conf. FELICIA ROMOȘAN

- ◉ Șef secție Psihiatrie II
- ◉ Domenii prioritare de interes: tulburările anxioase, tulburarea afectivă bipolară

Alți colegi care au activat în cadrul disciplinei de psihiatrie

---

- As. Dr. Alina Marin
- As. Dr. Ovidiu Sturz
- As. Dr. Ileana Stoica

PARTICIPĂRI / COLABORĂRI

- PSIHOTERAPIE
- CONFERINȚE INTERNAȚIONALE: 2
congrese danubiene
- CERCETARE INTERNAȚIONALĂ
- ICD 10

Formare în terapia familială

- CURSUS DE
FORMATION EN
THERAPIE FAMILIALE
Timisora / Clemond-
Ferrand
1999-2007

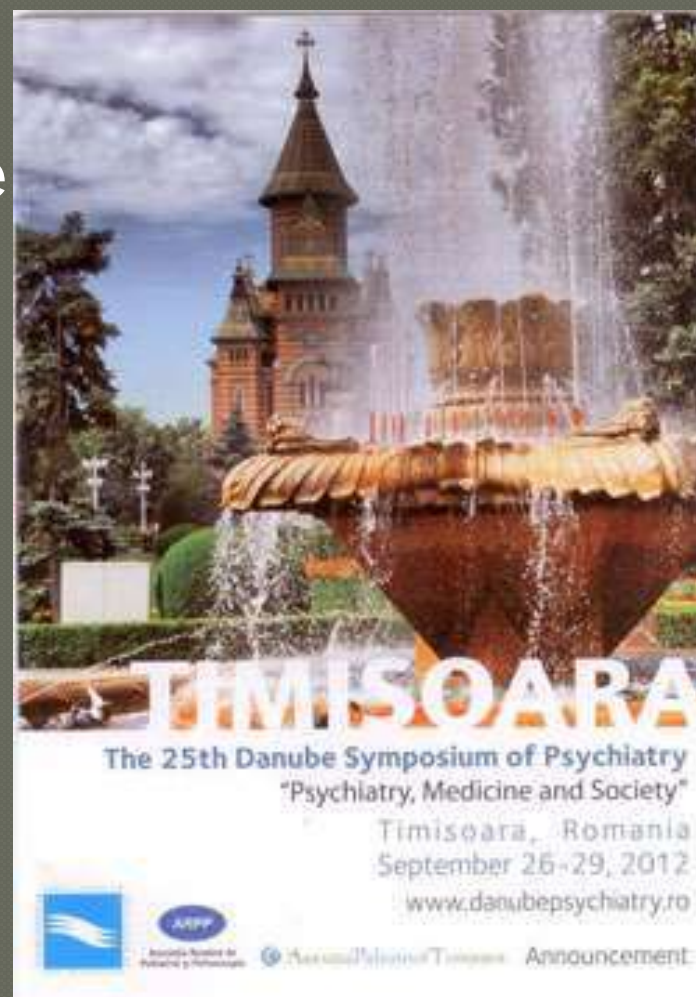

Conferințe internaționale

- Simpozioane danubien de psihiatrie desfășurat la Timișoara:

- 1996

- 2012

TIMIȘOARA

The 25th Danube Symposium of Psychiatry
"Psychiatry, Medicine and Society"
Timișoara, Romania
September 26-29, 2012
www.danubepsychiatry.ro

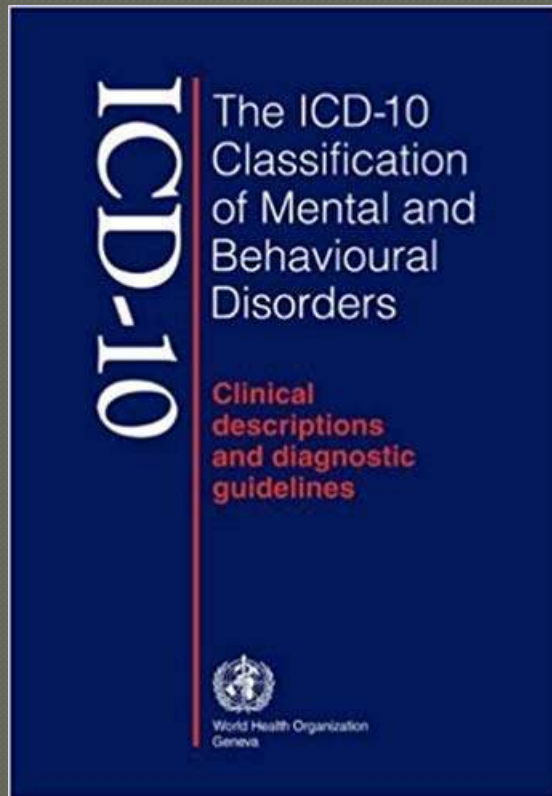
   Association of Psychiatrists of Romania - Announcement

EUFEST

- The European First Episode Schizophrenia Trial (EUFEST):
Comparison of outcome in first episode schizophrenia with different low dose antipsychotic drug regimens

Field trial ICD 10

Dr Young Ki Chung (Seoul)
Dr M.S. Kih (Seoul)
Dr B.W. Kim (Seoul)
Dr H.Y. Lee (Seoul)
Dr M.H. Lee (Seoul)
Dr S.K. Min (Seoul)
Dr B.H. Oh (Seoul)
Dr S.C. Shin (Seoul)

Romania

Dr M. Dehean (Timisoara)
Dr P. Duhocan (Timisoara)
Dr M. Iancu (Timisoara)
Dr M. Lazarescu (Timisoara)
Dr C. Nicora (Timisoara)
Dr F. Roman (Timisoara)
Dr D. Sărbățan (Timisoara)

Russian Federation

Dr I. Anokhina (Moscow)
Dr V. Kovalev (Moscow)
Dr A. Lichko (St Petersburg)
*Dr R.A. Naizharov (Moscow)
*Dr A.B. Siraulevich (Moscow)
Dr A.S. Tiganov (Moscow)
Dr V. Teikin (Moscow)
Dr M. Vartanian (Moscow)
Dr A.V. Vovin (St Petersburg)
Dr N.S. Zharkov (Moscow)

Saudi Arabia

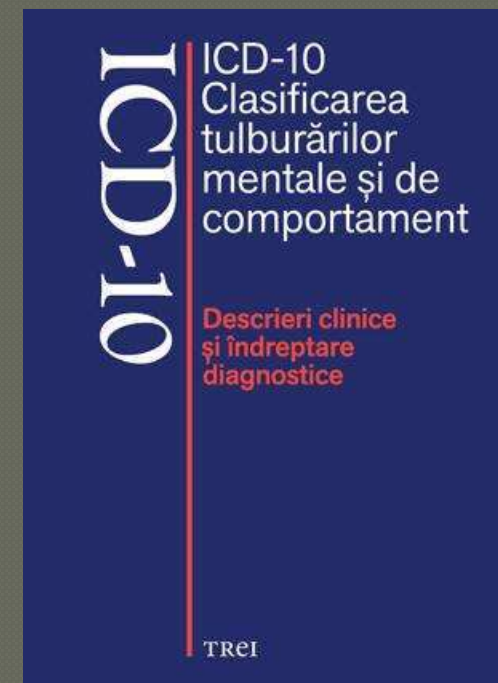
Dr O.M. Al-Radi (Taif)
Dr H. Amin (Riyadh)
Dr W. Dadd (Riyadh)
Dr S.R.A. El Fadl (Riyadh)
Dr A.T. Ibrahim (Riyadh)
Dr M. Marasy (Riyadh)
Dr F.M.A. Rahim (Riyadh)

Spain

Dr A. Abrinas (Madrid)
Dr J.L. Akiskar (Madrid)
Dr C. Alvarez (Bilbao)
Dr C. Ballés (Barcelona)
Dr P. Benjumea (Seville)

ICD 10

- Prima traducere în limba română

Colectivul disciplinei în prezent

- Conf. Dr. Liana Dehelean – șef disciplină
- Conf. Dr. Virgil Radu Enătescu
- Șef lucrări Dr. Cristina Bredicean
- Șef lucrări Dr. Ion Papavă
- Asistent univ. Dr. Radu Ștefan Romoșan
- Asistent univ. Dr. Cătălina-Giurgi Oncu
- Asistent univ. Dr. Ana-Maria Romoșan

***Tradiție și Istorie
a unei comunități terapeutice:
Centrul de Sănătate Mintală
Timișoara***

Ileana-Pepita Stoica

***Medic șef Centrul de Sănătate Mintală
Timișoara***

Contextul internațional

- Reforma psihiatriei - un nou tip de abordare și de îngrijire pe termen lung a pacienților cu boli psihice.
- 1943 - Amendamentele Actului pentru Reabilitare Vocațională al Statelor Unite deschid o nouă etapă caracterizată în principal de schimbare a atitudinii psihiatrilor, dar și a societății, în fața bolii psihice.
- 1950-1960 - apar primele prevederi care stabilesc un cadru legal pentru acordarea de îngrijiri comunitare pacienților psihici.
- British Mental Health Act din 1959 pune bazele ideologiei psihiatriei comunitare, iar conceptele de îngrijire pe termen lung și de reabilitare uzitate în medicina somatică se extrapolează la domeniul sănătății mintale.

Stoica I. Psihiatria Comunitară în România, 40 ani de istorie. In: Cornuțiu G, Buda O. *Alte capitole de istorie a psihiatriei românești*. Editura Universității din Oradea, 2014

Contextul național

- ▶ Anul **1974** a marcat conectarea României la curentul mondial de îngrijire comunitară a pacienților psihici prin publicarea în volumul cunoscut sub numele de “**Cartea albastră**”, a **Ordinului nr. 86/1974 al Ministerului Sănătății** privind aprobarea “*Normelor generale de organizare și funcționare a unităților sanitare și a normelor tehnice în unele domenii ale asistenței medicale.*”
- ▶ Se creează cadrul de organizare și funcționare pentru **Laboratoarele de Sănătate Mintală** în Art.117: “Laboratorul de sănătate mintală (LSM) se organizează la spitale județene și spitale clinice, separat pentru adulți și copii, pentru asistența medicală ambulatorie în echipă complexă (medici psihiatri, psihologi, defectologi, logopezi) pentru bolnavi psihici, dispunând de cabinete de consultație și tratament, psihoterapie, testări psihologice, tratamente logopedice etc.
- ▶ Actul emis în 1974 reprezintă, prin întregul său conținut, un echivalent al orientării psihiatrice internaționale. Se regăsesc aici principiile de bază ale psihiatriei comunitare aplicabile și realiste, într-un context legislativ și organizatoric care încuraja interdisciplinaritatea și continuitatea tratamentului, inclusiv pentru bolnavii psihici.

Contextul legislativ

- **Atribuțiile specifice ale Laboratoarelor de sănătate Mintală (LSM)** ca și entitate distinctă, acopereau toate ariile de intervenție (art.146):
- *Depistarea activă a factorilor de risc în apariția tulburărilor și îmbolnăvirilor psihice, în vederea elaborării măsurilor de psihoigienă și educativ-sanitare necesare pentru influențarea și limitarea factorilor de risc;*
- *Depistarea activă și precoce a tulburărilor și îmbolnăvirilor psihice și instituirea măsurilor în vederea tratării lor și prevenirea unor evoluții ireversibile;*
- *Asigurarea asistenței medicale bolnavilor și defectivilor psihic ambulatorii prin echipa complexă (medici psihiatri, psihologi etc);*
- *Orientarea bolnavilor și defectivilor psihici pentru inserarea și reinserarea socio-profesională; urmărirea adaptării la locul de muncă și în societate a bolnavilor psihici remiși;*
- *Dezvoltarea, la copii în special, a tehnicilor de educare a expresiei, de tratare a tulburărilor de vorbire;*
- *Organizarea activității de ergoterapie, conform legii;*
- *Antrenarea și îndrumarea metodologică a medicilor de alte specialități în probleme comune de promovare a sănătății mentale;*
- *Prevenirea și combaterea alcoolismului și toxicomaniilor;*
- *Îndrumarea psiho-igienică a activităților din colectivitățile de copii și tineret.*

LSM Timișoara - Începuturi...

- ▶ **Scrisoarea metodologică** a Direcției Sanitare Timiș și a Clinicii Psihiatrice Timișoara nr. 7005/1976 recomanda ca "acțiunea de dispensarizare a bolnavilor psihici din județ să se facă la 3 nivele: **LSM**, spitalele și secțiile de psihiatrie și dispensarele medicale").
- ▶ Au fost organizate manifestări naționale având ca și tema psihiatria comunitară (1979, 1984, 1989).

Stoica I. Psihiatria Comunitară în România, 40 ani de istorie. In: Cornutiu G, Buda O. *Alte capitole de istorie a psihiatriei românești*. Editura Universității din Oradea, 2014

LSM Timișoara - Începuturi...

- ▶ Entuziasmul și efortul conjugat al unor psihiatri timișoreni au realizat un cadru integrat de îngrijire, cu obținerea unor rezultate absolut impresionante în ceea ce privește reintegrarea pacienților în comunitate;
- ▶ De la consultațiile uzuale la management de caz, de la tratament psihotrop la psihoterapii și terapii ocupaționale, pacienții cu diagnostice psihiatrice beneficiau de toate aceste servicii într-o manieră continuă și într-un mediu care se acordau cu psihiatria europeană.
- ▶ Au fost inițiate studii epidemiologice, populaționale, au fost create rețele de colaborare intra și interjudețene, astfel încât modelele de îngrijire comunitară puteau fi diseminate.

Stoica I. Psihiatria Comunitară în România, 40 ani de istorie. *In: Cornuțiu G, Buda O. Alte capitole de istorie a psihiatriei românești.* Editura Universității din Oradea, 2014

Sistemul terapeutic creat la Timișoara

- ▶ În județul Timiș a fost implementat, dezvoltat și ulterior propus pentru a fi diseminat și în alte județe așa numitul "**sistem terapeutic psihiatric zonal**" "**Ansamblul articulată**" de unități de îngrijire asigură, în viziunea autorilor, un **management de caz eficient, pacientului fiindu-i facilitat accesul la îngrijiri la mai multe nivele, respectând principiul continuității îngrijirilor și de promovare a recuperării.**¹
- ▶ Ca și particularitate a județului Timiș, amintită de prof. dr. M. Lăzărescu², este activitatea "sinergică" a serviciilor semiambulatorii asigurată de **medicul șef, dr. Rodica Novac**, care coordona întregul sistem de îngrijiri comunitare. Schema sistemului terapeutic psihiatric creat în județul Timiș includea astfel structurile înființate prin eforturile comune ale medicilor psihiatri și autorităților locale: **LSM, înființat în 1975, Staționarul de zi - 1979, Ergoterapia ambulatorie remunerată - 1977** (**Dr.V.Ardeleanu** având un rol semnificativ în crearea acestei structuri, prima în România). Se discuta la acea vreme despre o "**comunitate a terapeuților**", care includea atât medici psihiatri, psihologi, asistente medicale, terapeuți ocupaționali, asistenți sociali, juriști, cât și voluntari din toate zonele socialului, oameni de cultură, directori de întreprinderi, ..."
Nucleul acestei comunități era constituit de unitatea Clinică - LSM"³

1. M. Lăzărescu, F. Găldău, 1984, *Sistem terapeutic psihiatric. Aspecte teoretice și practice*. Revista de Neurologie, Psihiatrie, Neurochirurgie, vol. XXIX, p. 81

2. Lăzărescu M. (2013), *Aspecte istorice ale psihiatriei sociale în Banat la sfârșitul secolului XX*, [online]

Sistemul terapeutic creat la Timișoara

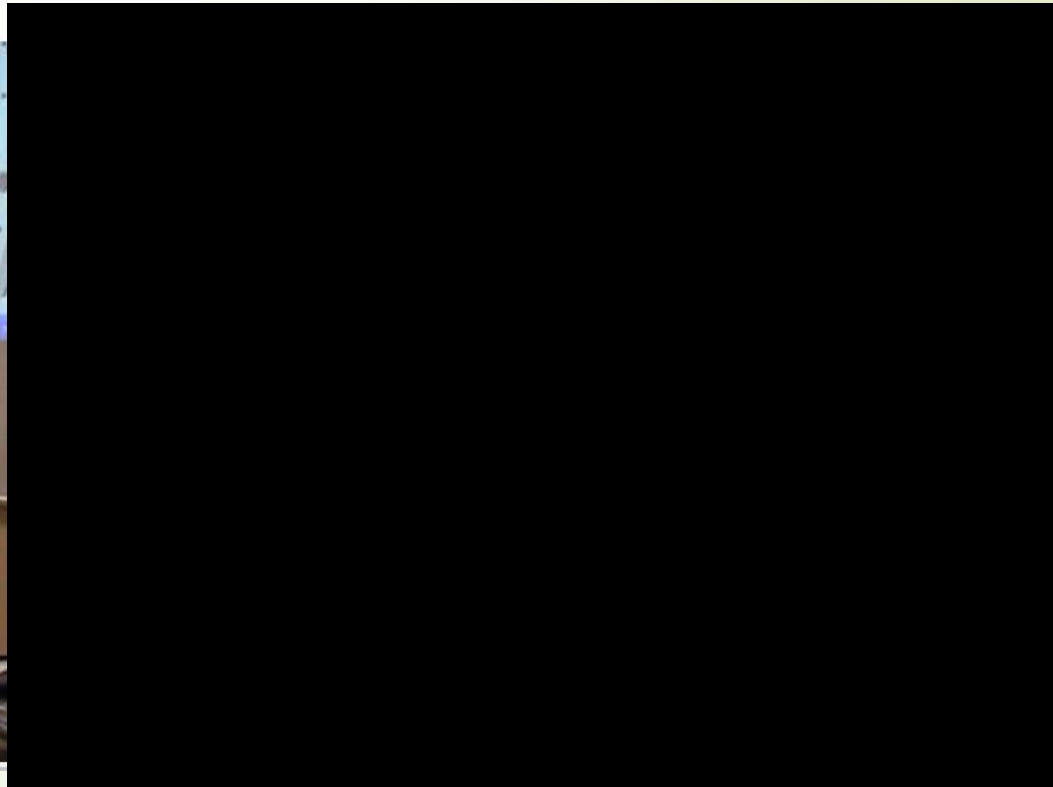
- ▶ Se discuta la acea vreme despre o" **comunitate a terapeuților**", care includea atât medici psihiatri, psihologi, asistente medicale, terapeuți ocupaționali, asistenți sociali, juriști, cât și voluntari din toate zonele socialului, oameni de cultură, directori de întreprinderi, ... " Nucleul acestei comunități era constituit de unitatea Clinică - LSM"¹
- ▶ În *Istoria condensată a Centrului de Sănătate Mintală Timișoara în perioada 1975-2000*, **Dr.Rodica Novac** menționează "Activitatea în cele trei compartimente : LSM, Staționar de Zi și Ergoterapie a fost integrată de la început, munca în echipă (psihiatri, psihologi, sociologi, asistenți sociali și instructori de ergoterapie) găsindu-și astfel cadrul instituționalizat"

1. Lăzărescu M. (2013), Aspecte istorice ale psihiatriei sociale în Banat la sfârșitul secolului XX , [online]

Ani de tranziție

- ▶ Deceniul '90 a adus mari schimbări, multe echivalente cu regresul .
- ▶ Din cele 7 ateliere de Ergoterapie au rămas doar 3, și acestea în pericol de a fi desființate din lipsa înțelegerii legislației și a unui minim efort de adaptare a vechilor experiențe și conexiuni la noul context prea puțin permisiv pentru "liberalismul psihiatric".
- ▶ Echipa multidisciplinară a pierdut, pe rând, oameni și conexiuni, toate importante.
- ▶ La conducerea LSM, cu titulatura de Centru de Sănătate Mintală au fost dr. Narcis Budișan urmat de dr. Dorina Oniță pentru scurt timp.
- ▶ Centrul de Sănătate Mintală parcurgea, ca întreaga societate, o grea perioadă de tranziție.

2007: Simpozion Aniversar dedicat împlinirii a 30 de ani de Psihiatrie Comunitară în Timișoara

Psihiatria comunitară după anii '90- premize vs realități

Premize

- Legislația națională
- Rapoartele de țară
- Suportul organismelor internaționale
- Proiectele EU

Realități

- Contradicție între perspectiva beneficiarilor și profesioniștilor pe de o parte și a autorităților pe de altă parte asupra modalității de aplicare a strategiei .... și asupra eficacității unor programe noi de îngrijire comunitară;
- Contradicție în interiorul sistemului de îngrijiri;
- Modelul umanitar de îngrijire a pacienților cu boli psihice severe – “acceptat” formal de către autorități și chiar de unii profesioniști din sănătatea mintală

Provocări pentru echipa Centrului de Sănătate Mintală Timișoara

- ▶ Profesională
- ▶ Contextuală
- ▶ Legală și etică

Tradiție și Istorie

Ergoterapia și terapiile ocupaționale

- ▶ In iminență de a fi desființate...
- ▶ Programele Naționale de Sănătate Mintală s-au redus doar la cele destinate toxicomaniilor, după cativa ani in care oricum fondurile alocate erau minimale iar legislația restrictivă (legea achizițiilor publice) nu facilita adaptarea programelor în funcție de nevoile identificate, particulare, ale beneficiarilor.
- ▶ Au fost trimise memorii către managementul SCJUT si MS cu argumente pentru menținerea acestor servicii si cu solutii identificate pentru ca terapeuții ocupaționali să facă parte din echipa CSM (in organigrama CSM, fără a mai exista pericolul pierderii personalului care pana atunci facea parte din alte categorii de personal din cadrul Spitalului Județean).
- ▶ Au fost atrași în campania de lobby parteneri din media.

Ergoterapia și terapiile ocupaționale

The screenshot shows a web browser window displaying the website timpolis.ro. The page features a header with the logo 'ARHIVA TIMPOLIS' and a sub-header 'un reper al cetății'. Below the header, there is a navigation menu with links for 'HOME', 'DESPRE NOI', 'PUBLICITATE', 'CONTACT', and 'TIPOGRAFIE'. The main content area displays the article title 'Cuibul de ergoterapeuti' and a sub-header 'O meserie la întâlnire cu boala, cu marginalizarea'. The article text begins with 'Fără să sunt un cuib de rezistență, atâta doar că sunt nu în munte, ci răspândit prin oraș. Cei patru instructori de ergoterapie care s-au încapatat să rămână pe bancălele psihiatriei timșorene sunt un caz mai extraordinar de supraviețuire. Pentru că la Timșoara este ultimul loc unde se face sistematic ergoterapie – sau, cel puțin, așa spun medicii psihiatri. Și nici acești patru instructori nu au scoala în domeniu, dar au prins meseria din mers, iar mersul înseamnă deja decenții pentru ei. Dar după ei nu mai vine nimeni – nu ai unde să înveți, meseria e plătită prost, nu ai sporiți care li s-ar cuveni. Un Windows de reinstalat. Psihiatrul Ileana Stoica este coordonatorul Centriului de Sănătate Mintală din Timșoara, de doi ani. A fost "unsă" ca să i se ceară să facă treaba fără să i se dea și sporul cuvenit unui post de conducere. Conduce niște comentarii care ar trebui să fie încadrate pe schema C.S.M.-ului, dar ei tin de Spitalul Județean, și astfel nu primesc sporiții ce se dau celor din psihiatrie. Așa că acești oameni, inclusiv instructorii de ergoterapie, au de cineva să le bna partea, să ducă jabe la Județean și pe unde o mai fi, să negocieze.

The browser's address bar shows the URL: <http://timpolis.ro/arhiva/articol-cuibul-de-ergoterapeuti-12163.html>. The system tray at the bottom right indicates the time is 4:47 PM on 2/2/2015.

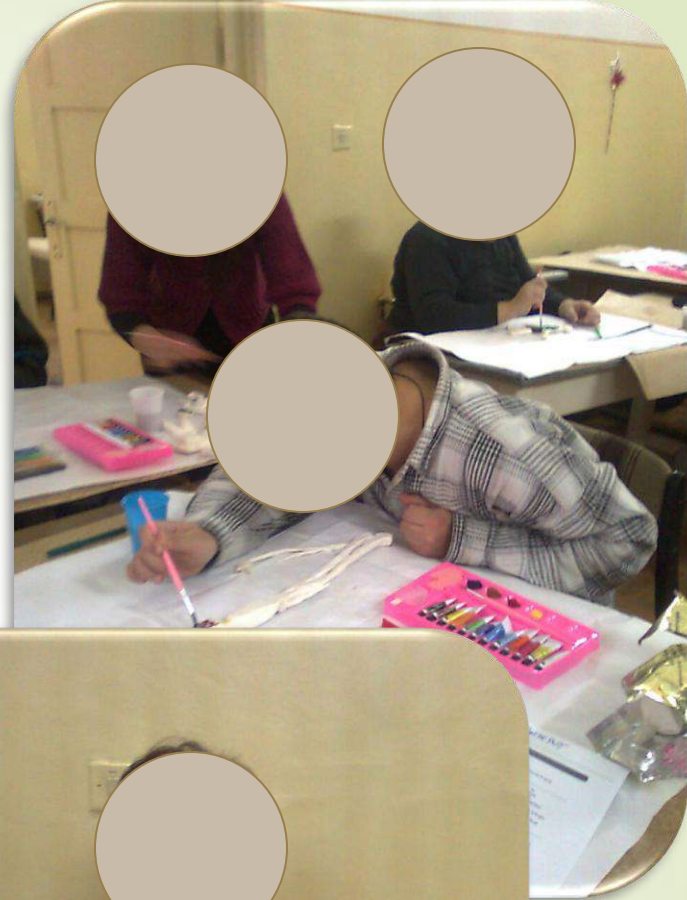
<http://timpolis.ro/arhiva/articol-cuibul-de-ergoterapeuti-12163.html>

-
- *“Ne construim tipare si idei preconceptione in care ne place sa credem ca se poate incadra tot ce ne inconjoara. Refuzam adesea sa vedem dincolo de prejudecati si sa apreciem lucrurile si oamenii independent de parerea celorlalti. Spitalele de psihiatrie .. sunt un exemplu clasic in acest sens. ... Exista terapii ocupationale - ergoterapie - recuperare prin munca, dar si art-terapii, meloterapii si kinetoterapii. Si, cateodata, rezultatele stradanilor acestor pacienti sunt uimitoare. Un exemplu in acest sens il constituie ..., caruia ceilalti pacienti ii spun, cu respect, "Pictorul". Internat de mai multi ani aici si diagnosticat cu schizofrenie, ... isi exprima trairile in tablourile sale care, prin linia simpla si culorile foarte bine alese, amintesc de peisajele lui Luchian sau Grigorescu. "Pictorul" nu este insa un caz singular. Majoritatea pacientilor de aici au o parte extraordinara a sufletului si mintii pe care insa, in lumea de afara, nimeni nu a vrut sa o vada. Parasind incinta spitalului, lasand in urma gardul alb si parcul care izoleaza spitalul de restul lumii, te intorci in aglomeratia orasului pentru a vedea blocaje in trafic, soferi care injura cu ochii iesiti din orbite, oameni care merg la serviciu parca teleghidati, fara a intoarce capul sau a privi inapoi. Si ajungi sa te intrebi, firesc, de care parte a gardului sunt adevaratii nebuni... “*

SPITALUL CLINIC JUDETEAN DE LINGENIE
TIMISOARA
ERGOTERAPIE
CABINET
MEDICAL

Accesibilitatea la training/formare continuă

- ▶ **Proiectele CNSM;**
- ▶ **Proiect “Reinforce”** de Implementare a Serviciilor de Intervenție în Criză, în colaborare cu Guvernul Olandei și Fundația M.A.D. (Olanda);
- ▶ **Proiectul de twinning al Comisiei Europene în România** "Suport pentru dezvoltarea Serviciilor Centrelor de Sănătate Mintală și de-instituționalizarea persoanelor cu tulburări mintale", Austria, Olanda (decembrie 2007 – noiembrie 2009) - **Mental Health Twinning Project RO/06/IB/OT/02 - Twinning task 1.2: The legal status of the community mental health centres assessed and recommendations formulated by the member states experts**, proiect finalizat cu un set de manuale și instrumente de lucru pentru profesioniștii din CSM-uri și cu un set de recomandări și propuneri Proposals and recommendations for changing legal and financial regulations concerning the community mental health centers;

PROIECTE ale CSM

- **Proiectul „I CARE”**, destinat pacienților care experimentează un prim episod de psihoză și familiilor acestora, 2008-2010 descris în lucrarea : Stoica I, Cocian D, Sfat D. **Life after first episode psychosis**, Applied Social Sciences, Cambridge Scholars Publishing, Ed. Patricia Runcan , Georgeta Rata, Alin Gavreliuc, 2013, ISBN(10), 1-4438-4524-8; ISBN (13), 978-1-4438-4524-3
  - **“Reabilitare pentru fiecare”, 2011-prezent.**
  - **Proiectul** de formare /informare a medicilor de familie **în colaborare cu Asociația Șanse**, 2012- 2014.
  - **Simpozionul Național cu participare Internațională: Psihiatria Comunitară, tradiție și perspective**, martie 2013 , **în colaborare cu Asociația de Psihiatrie Comunitară Șanse.**
  - **Proiectul „Intervenția în criză în SCJUT”**, 2013 – 2015.
  - Proiectul **”Depresia în SCJUT”** , 2013-2014
- } proiecte in colaborare cu **Compartimentul de Psihiatrie de Legătură** coordonat de dr. **Simona Tămășan**
- Centrul de criză** în colaborare cu ISU Timiș – 2017, 2018
- Proiectul **„ Accesibilitate , Continuitate, Reintegrare în Comunitate”** pentru pacienții cu schizofrenie propuși pentru switch la antipsihotice long acting, 2010 -prezent.

Centrul de Sănătate Mintală

Tradiție și perspective

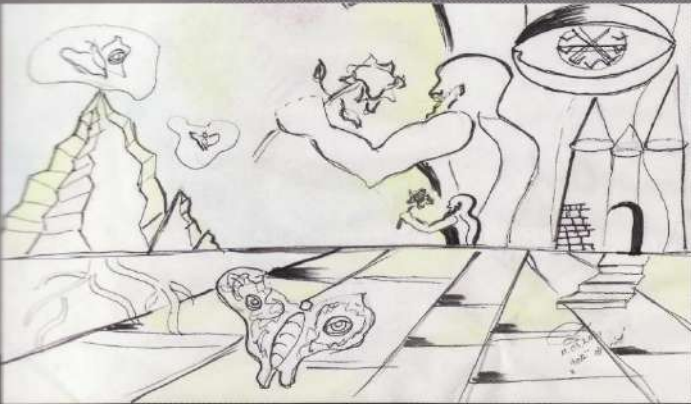
Modelul sistemic de intervenție în criză

CSM1

PSIHIATRIA DE LEGATURĂ

UPU

Ileana-Pepita STOICA
Liana DEHELEAN
Simona Claudia TĂMAȘAN
Emil BOLCU
Martin WILLEMS

**INTERVENȚIA ÎN CRIZĂ
ÎN SERVICIILE DE SĂNĂTATE MINTALĂ**

EDITURA ORIZONTURI UNIVERSITARE
TIMIȘOARA

Prezentarea și premiera cărții

Serviciul de intervenție în criză din cadrul CSM Timișoara

Desființat în ianuarie 2019, în ciuda tuturor argumentelor noastre de eficacitate și necesitate

Serviciul de Intervenție în Criză al Centrului de Sănătate Mintală a început să funcționeze din anul 2008, cu acordul conducerii SCJUT fiind oficializat ca și serviciu al CSM în 2010. (adresa nr. **46 / 20.09.2010 anexata**)

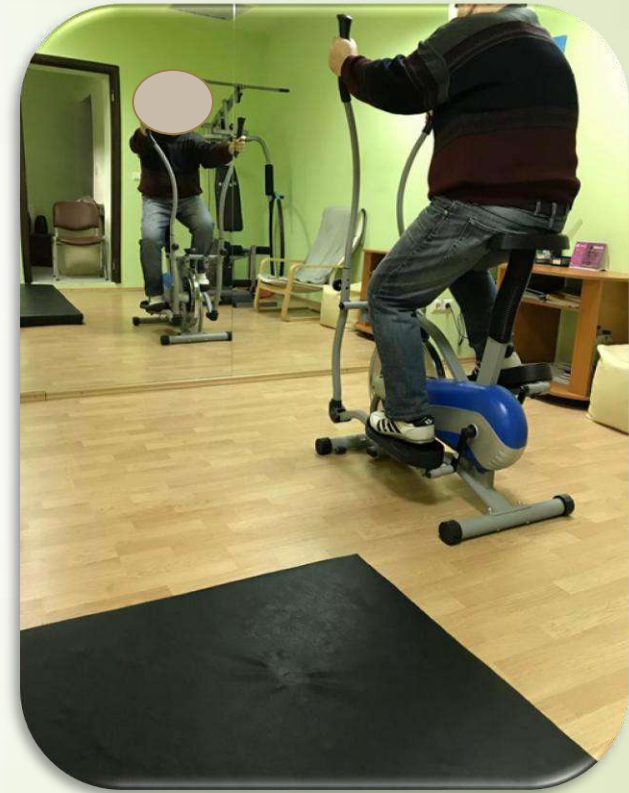
Crearea acestui serviciu a fost o premieră pentru România, fiind rezultatul unui proiect european „**Reinforcement of the Integrated System of Extramural Mental Health Care Services in Three Counties in Romania**” („**Întărirea capacității organizaționale a sistemelor integrate de îngrijiri extramurale de sănătate mintală în trei județe din România**”) – RO032BZ – (Proiect finanțat de Ministerul Olandez al Afacerilor Externe prin programul MATRA) partenerii principali fiind **Fundatia Health Net International – Transcultural Psychosocial Organization** (Health Net TPO), cu sediul în Olanda și **Școala Națională de Sănătate Publică și Management Sanitar, Centrul Național de Sănătate Mintală (CNSM)**. Centrul de Sănătate Mintală, ca partener important în proiect a respectat condițiile memorandumului de parteneriat, experiența sa în acest domeniu de intervenție fiind apreciată și diseminată în plan intern și internațional; Cartea publicată ca rezultat al proiectului (de asemenea o premieră pentru România), Stoica I, Dehelean L, Tămășan S, Bolcu E, Willems M. Intervenția în criză în serviciile de sănătate mintală, Editura Orizonturi Universitare, Timișoara, 2009 a stat la baza activităților viitoare din serviciul de intervenție în criză și a devenit bibliografie obligatorie în curricule de formare ale profesioniștilor din sănătatea mintală (București, Cluj, Sibiu, s.a) .

Menționez de asemenea că renovarea spațiilor în care funcționează Serviciul de Intervenție în Criză a fost bugetată prin **Program Național de Sănătate** (lucrările fiind abandonate către final de firma care a câștigat licitația au fost continuate de SCJUT cu finanțare proprie și de la Consiliul Județean), iar apoi finisările și dotările (IT, telefon de criză, abonament internet, mobilarea spațiilor) au fost bugetate integral de **partenerii de proiect și de membrii ai echipei CSM**. Informarea și acțiunile de lobby în comunitate au fost sprijinite de canalele media locale, unele fiind chiar partenere în cadrul proiectului.

De la înființarea sa, în cadrul Serviciului de Intervenție în Criză s-au desfășurat activități de intervenție în criză, activități de lobby și informare și s-a colaborat în intervenții cu instituțiile (Primăria Timișoara, DGASPC, ISTH, ISU Timiș) care ne-au solicitat sprijinul pentru servicii de criză prin echipe mobile sau la sediul nostru.

In anul 2018 (pana in nov 2018) au fost efectuate doar in acest spatiu **514 servicii psihologice individuale** din care: **78 evaluari psihodiagnostice; 246 consilieri si interventii psihoterapie individuala; 190 interventii in criza si in medie cate 2-3 sedinte de grup saptamanale (cu durata de 90-120 minute/sedinta, pentru grupuri formate din 4 - 8 pacienti): terapii de consiliere de grup;**

Kinetoterapia în CSM

Terapiile de grup

- Lideri: profesioniști din cadrul CSM sau beneficiari/pacienți
- Curs limba engleză
- Grup psihopedagogie
- Grup terapii suportive
- Psihoterapii sistemice
- “Cercul siguranței”
- Teme abordate în ultimele luni:
  - Comunicare eficientă
  - Terapii practice, simplu de aplicat
  - Cum să fii fericit sau măcar mai puțin trist

Intervențiile sociale

- Echipele mobile
  - Serviciile socio-medicale
-

Activitățile de club, recreative, self-help

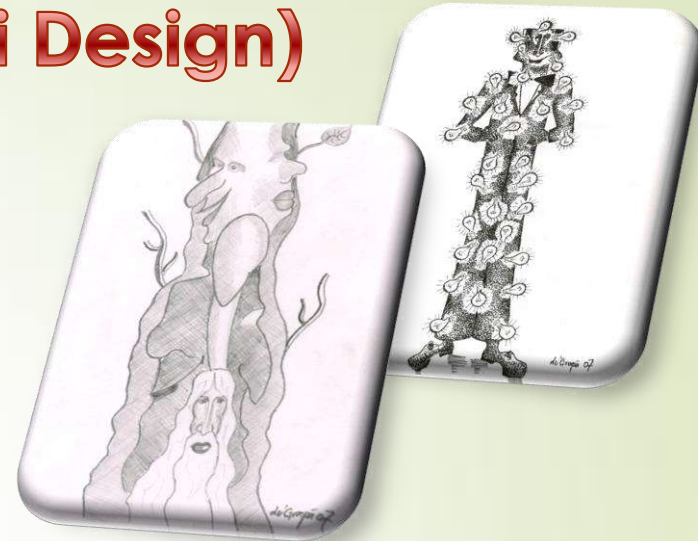

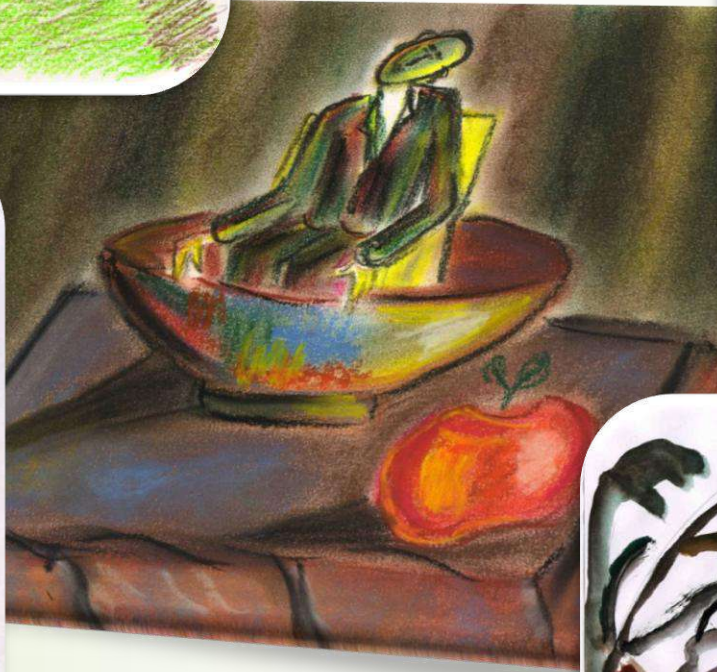
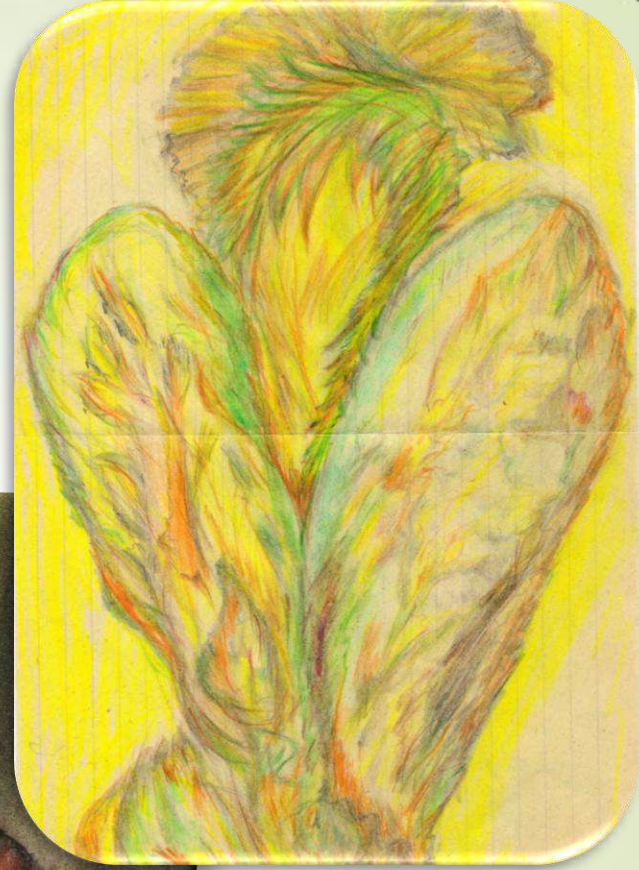
Au fost organizate:

- Excursii
- Vizite la muzeu, expoziții
- Carnaval
- Picnic
- Cenacluri literare – revista
- Grupuri de sprijin

Artterapia (colaborare cu Prof. Dr. David Carol, Facultatea de Arte și Design)

Istoria începe odată cu tradiția

Onorând tradiția, o continuăm și o construim

CENTRUL DE SĂNĂTATE MINTALĂ 1 TIMIȘOARA

Prezentare generală :

Centrul de Sănătate Mintală 1 (CSM 1) este secție a Spitalului Clinic Județean de Urgență Timișoara.

CSM 1 reprezintă o unitate complexă, în care o echipă multidisciplinară oferă o gamă variată de servicii de sănătate mintală.

Serviciile oferite în cadrul Centrului sunt accesibile, prompte, eficiente, continue, flexibile și protejează drepturile persoanelor care ni se adresează, inclusiv dreptul la confidențialitate.

Echipa noastră terapeutică asigură continuitatea îngrijirilor și integrarea serviciilor în colaborare cu profesioniști (recunoscuți în plan local și internațional) din Clinica Psihiatrică, dar și cu rețeaua primară de îngrijiri de sănătate (medicii de familie) și serviciile sociale.

Obiectivul nostru fundamental este dezvoltarea de servicii în conformitate cu standardele europene, care să vină în întâmpinarea nevoilor comunității.

Locație:

CSM 1 este situat în Timișoara, pe strada I. Văcărescu nr. 21-23, lângă Clinica Psihiatrică „Eduard Pamfil” (în apropiere de Piața Iosefin).

Modalități de acces:

CSM 1 oferă în prezent servicii următoarelor categorii de beneficiari :

- Persoane adulte, cu vârste > 18 ani
  - Asigurați în sistemul public al asigurărilor de sănătate (angajați, pensionari)
  - Persoane care beneficiază de ajutor social
  - Cazuri sociale (referite de organele abilitate)
- Adresabilitate : potențialii clienți / beneficiari se pot adresa profesioniștilor noștri conform procedurilor impuse de legislația în vigoare:

- cu referire / bilet de trimitere de la medicul de familie sau medic specialist (de orice specialitate)
- cu referire din partea serviciilor sociale
- la cererea instituțiilor publice, a organelor de anchetă / procuratură, poliție, etc. sau Institutului de Medicină Legală
- la recomandarea comisiilor de expertiză (a capacității de muncă, a persoanelor cu handicap, etc.)

Program de funcționare :

Orarul de funcționare al CSM este zilnic între orele 8.00 - 19.00

PROF. DR.
DENELEAN POMPILIA

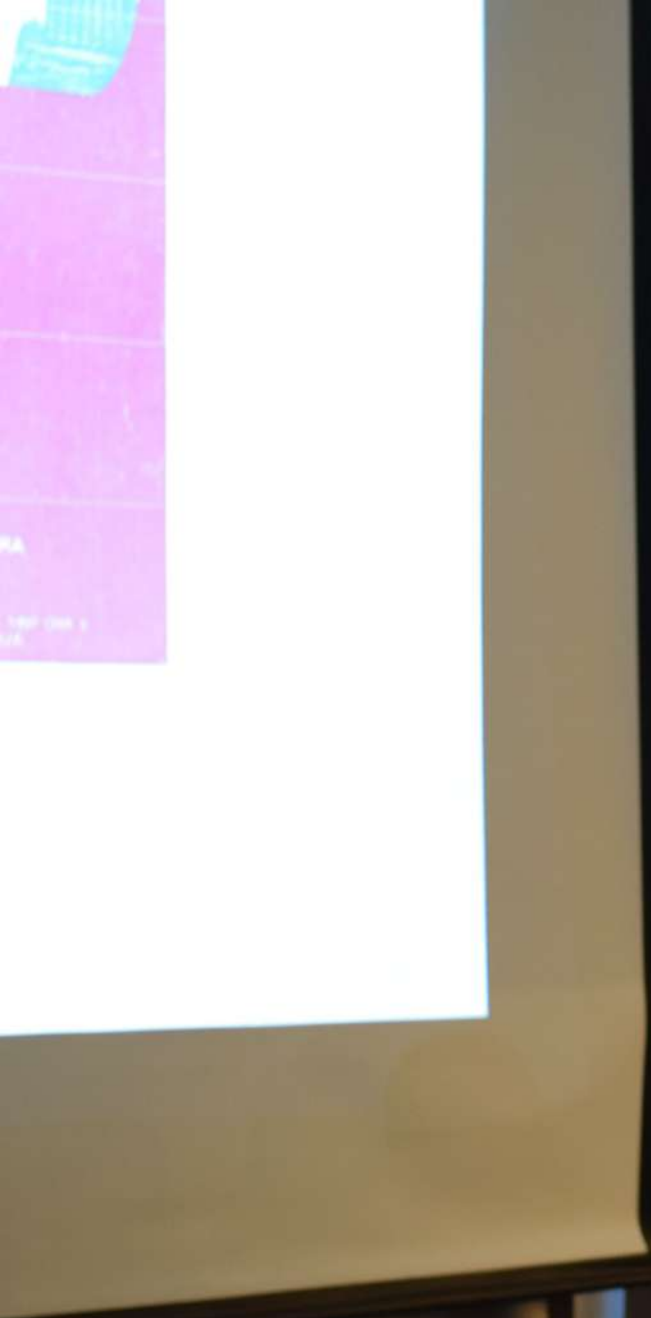
GRUPUL DE LA TIMIȘOARA

ȘI TOATE ACESTEA ... NU AR FI FOST
POSIBILE FĂRĂ D-VS.
VĂ MULȚUMIM!

LA MULȚI ANI !

1950 profesor la Cluj
disciplinar de regimul
comunist în 1959 în Siret unde
conduce un spital de
europsihiatrie infantilă
conduce Disciplina de Psihiatrie
în Timișoara între 1950 și 1978:
onoarea sa: "Clinica Psihiatrică
Timișoara"
muzician: chitară clasică: în
onoarea sa: Festivalului
International al Tinerilor
chitaristi "Eduard Pamfil" ajuns la
XXIII-a ediție

(19

 Asociația Psihiatrică Timișoara

organizează
SIMPOZIONUL DE PSIHIATRIE

Șapte decenii de Psihiatrie în Timișoara: despre oameni și conexiuni

28-30 MARTIE 2019
Timișoara, România

- conștiința de sine
- imagine și stîmă
- atitudinea celor
- calitatea dialog
- conștiința de sine
- individuale = în ce
- dependență la una
- social

Totuși...

Iar în Clinică a continuat să funcționeze un cerc de discuții interdisciplinare pe tema metodologiei cercetării în științele umane

.....care a fost vizitat și de C.Noica care a menținut legături semnificative cu psihiatria timișoreană.

Asociația Curatorilor Tineri
SIMPOZIONUL DE FISHARTIE
Sărbătorile de pălărie în "Școala
de arte plastice și creație"

ST. CĂMĂRAȘII

REPUBLICA DE ROMÂNIA
ENĂTESCU
RADU VIRGHIEU

ASOCIAȚIA ROMÂNĂ DE STUDIU A PERSONALITĂȚII

DISTINCȚIE DE EXCELENȚĂ

se acordă

D-lui Acad. Prof. Dr. Mircea Lăzărescu

pentru înțelepciunea și dragostea prietenească pe care le-am simțit
de-a lungul anilor în încercarea de cunoaștere și înțelegere a firii omenești

USQUE AD FINEM

Președinte ARSP
Prof. Dr. Aurel Nireștean

